

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНБАСЬКА ДЕРЖАВНА МАШИНОБУДІВНА АКАДЕМІЯ

Кафедра філософії

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор, проректор з
науково-педагогічної та
методичної роботи

А. М. Фесенко

« _____ » _____ 2010р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

ФІЛОСОФІЯ

(назва дисципліни)

для напрямів підготовки (спеціальностей):

для всіх спеціальностей прискореної форми навчання

(шифр напрямів, спеціальностей)

Ухвалено методичною комісією

Економіко-гуманітарного

факультету

Протокол № 8 від 14.06.2010

Голова МК

Програму рекомендовано кафедрою

Філософії

Протокол № 25 від 20.05.2010

Завідувач кафедри

А.О.Лузан

Краматорськ 2010

I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Філософія являє собою систему знань про наш світ взагалі, розкриває найголовніші закони, які панують у природі, суспільстві та в мисленні людини. Філософія формує наш світогляд, малює цільну картину всесвіту, спираючись на дослідження інших наук, а саме, таких як фізика, біологія, математика, астрономія, соціологія, політологія тощо. Взаємовідносини філософії з іншими науками дуже глибокі та плідні. Найважливіші наукові принципи – доказовість, систематичність, перевірка фактів та гіпотез – перш за все були сформульовані у філософії, завдяки чому саме філософію вважають наукою наук. Вона дає майже усім наукам методологію пошуку.

Філософія щільно пов'язана з низкою гуманітарних наук: психологією, соціологією, політологією, культурологією, правознавством. Деякі теми при вивченні цих дисциплін перетинаються. Наприклад, при вивченні теми „Середньовічна філософія та філософія Відродження”, філософія перетинається із психологією щодо генези поняття душі людини; при вивченні теми «Психоаналіз» ці дисципліни поєднуються завдяки поняттям „психіка” та „психічні процеси”. Політична думка, що здобула свій розвиток ще за часів античності, також вивчається як в філософському, так і в політологічному контексті. У цьому питанні політологія конкретизує ті знання, які студенти здобули при вивченні філософії. Питання моралі, взаємодії людини та суспільства поєднують філософію із правознавством. Релігієзнавчі проблеми філософії здобувають своє продовження у курсі культурології та соціології.

Значення вивчення філософії у технічному вузі полягає в тому, що філософія є творчість, пов'язана із зрозумінням людського життя та з забезпеченням його майбутнього. Філософія спрямована проти краху, кризи, занепаду цивілізації, культури та духовності. Чим більше в нашому житті новацій, творчості, інформації, тим більш філософія необхідна людству.

II РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ

<i>триместр иес</i>	<i>кредіти</i>	<i>модулі</i>	<i>всього</i>	<i>Розподіл за триместрами та видами занять</i>						<i>Триместровий контроль</i>
				<i>лекції</i>	<i>семіна ри</i>	<i>Лаб . Раб .</i>	<i>Компю т. Практ.</i>	<i>Контроль знань</i>	<i>СРС всього</i>	
4	3	1	108	18	9	-	-	1	80	іспит
5,6	3	1	108	18	9	-	-	1	80	іспит

III МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

- знати:

1. Сутність і специфіку сучасного гуманітарного знання (особливо філософського, логічного та релігієзнавчого)
2. Сутність поняття методології взагалі і філософської методології пізнання
3. Орієнтуватися в межах різних духовних (філософських та релігієзнавчих) напрямків ;
4. Чітко визначати та послідовно застосовувати різноманітні логічні закони та правила у власних наукових розробках та дослідженнях – у кваліфікаційних, курсових та дипломних роботах.
5. На високому рівні вивчати та аналізувати філософські першоджерела.

Мета вивчення дисципліни – ознайомити студентів зі сутністю та основними проблемами філософського знання, визначити специфіку духовної сфери буття суспільства , її історичні та культурні підвалини, сформувати у студентів власний світогляд, продемонструвати інтегральний та міждисциплінарний характер сучасного гуманітарного знання, ознайомити студентів з основними напрямками методології сучасного

IV ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
IV.1 РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ ЗА ТЕМАМИ

Найменування <i>розділів, тем</i>	Розподіл за триместрами та видами занять						
	<i>всього</i>	<i>лекції</i>	<i>практичні</i>	<i>семінари</i>	<i>лаб.роб</i>	<i>Контроль</i>	<i>СРС</i>
1	2	3	4	5	6	7	8
МОДУЛЬ 1							
ВВЕДЕННЯ В ФІЛОСОФІЮ							
Тема 1.1 Філософія, коло її проблем.	10	1		1			8
Тема 1.2 Давньогрецька філософія.	8	2		1			5
Тема 1.3 Філософія Середньовіччя та Відродження.	6	1		0,5			4,5
Тема 1.4 Філософія Нового часу.	8	1		0,5			6,5
Тема 1.5 Німецька класична філософія.	8	1		1			6
Тема 1.6 Філософія марксизму.	8	2		1			5
Тема 1.7 Філософська думка в Україні.	8	2		1			5
Тема 1.8 Філософія життя.	8	2		1			5
Тема 1.9 Філософія психоаналізу.	8	2		0,5			5,5
Тема 1.10 Філософія екзистенціалізму.	8	2		0,5			5,5
Тема 1.11 Проблеми пізнання у Європейській філософії ХХ ст.	10	2		1			7
Тема 1.12 Проведення контрольної роботи	8	-		-			8
Підготовка до контрольної	10					1	9
Усього по модулю	108	18	-	9	-	1	80

IV. 2 ЛЕКЦІЇ

МОДУЛЬ 1

ВСТУП ДО ФІЛОСОФІЇ

Тема 1.1. ФІЛОСОФІЯ, КОЛО ЇЇ ПРОБЛЕМ ТА РОЛЬ У СУСПІЛЬСТВІ

Тема 1.2 ДАВНЬОГРЕЦЬКА ФІЛОСОФІЯ

Лекція1.

- 1 Поняття світогляду та його структура. Людина та світ - головне питання світогляду.
- 2 Історичні типи світогляду: міф, релігія, філософія.
- 3 Природа та зміст філософських проблем.
- 4 Філософія та наука. Методологічна функція філософії.

Література

- История философии: Учеб. пособие для студентов вузов. - Ростов н/Д.: Феникс, 1998.-С.6-37
- Філософія: Навч. посібник.- /За ред. Л.Ф.Надольного - 2 вид, перероб. і доп.- К.: Вікор, 2001. -С. 11 -24
- Философия: Учебник /под ред. проф. В.Н. Лавриненко. - М.: Юрист, 2002.-С.14-30
- Невлева И.М. Философия: Учеб. Пособие для студентов вузов. - М.: РДЛ, 2002.-С.9-20
- Лузан А.А. Введение в философию. ДГМА, 2009.С.5-18.

Додаткова:

- Каган М.С. Философия как мировоззрение // Вопросы философии.-1997.- №9.-С.36-46
- Перминов В.Я. Философия как метод // Вестник МГУ.-1997.-№5.-С.3-25
- Иорданский В.В. О едином ядре древних цивилизаций //Вопросы философии.-2001.-№12.-С.11-19

Завдання на самостійну роботу: засвоєння викладеного матеріалу за допомогою лекцій та рекомендованої літератури.

- 1 Проблеми буття і пізнання у філософії досократиків.
- 2 Софісти і Сократ. Самопізнання як мета філософії. Етичний ідеалізм Сократа. (Поворот філософії до проблем людини).
- 3 Філософія Платона і Аристотеля: вчення про буття; теорія пізнання; проблема людини і суспільства.

Література

- Философия: Курс лекций М.: Центр, 1999.-С.31-57,
- Философия. Учебник для вузов.- М.:ЮНИТИ-ДАНА, 2001 .-С.27-45.
- Філософія: Підручник/За заг. ред. М.І.Горлача та ін. - Харків: Консум, 2000.-С.77-101
- Скирбекк Г., Гилье Н. История философии/Пер. с англ. В.И. Кузнецова; Под ред. С.Б. Крымского.- М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2001. С.19-42, 59-76, 86-99,116-121
- Невлева И.М. Философия: Учеб. пособие для студентов вузов. - М.: РДЛ, 2002.-С.43-86
- Мигولاتьев, А.А. Философия: Учебник для вузов. - М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2001.-С.63-64, 67-69.
- Лузан А.А. Введение в философию. ДГМА, 2009.С.19-36.

Завдання на самостійну роботу: засвоєння викладеного матеріалу за допомогою лекцій та рекомендованої літератури.

Тема 1.3-4. ФІЛОСОФІЯ СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ, ВІДРОДЖЕННЯ ТА НОВОГО ЧАСУ

Лекція 2

- 1 Філософія Середньовіччя як синтез християнства і античної філософії
- 2 Вчення про буття та пізнання у філософії А.Августина і Т.Аквінського.Співвідношення віри і розуму, філософії і релігії у філософії.
- 3 Соціально-економічні перетворення, наукова революція та їх віддзеркалення у філософії Нового часу.
- 4 Проблема методу в філософії Нового часу.
- 5 Вчення про субстанцію в філософії нового часу.

Література

- Алексеев, П.В., Панин А.В. Философия. - М.: ПБОЮЛ, 2001.-С.123-133
- Спиркин, А.Г. Философия: Учебник М.: Гардарики, 1999.- С.82-90, 95-100
- История философии. Учебник для вузов/ Под ред. В.П Кохановского, В.П.Яковлева. - Ростов н/Д: Феникс, 2001. -С. 136- 144, 150-155, 159-163
- Лузан А.А. Введение в философию. ДГМА, 2009.С.37-41, 48-58.

Завдання на самостійну роботу: засвоєння викладеного матеріалу за допомогою лекцій та рекомендованої літератури.

Тема 1.5. НІМЕЦЬКА КЛАСИЧНА ФІЛОСОФІЯ

Тема 1.6. ФІЛОСОФІЯ МАРКСИЗМУ

Лекція 3.

- 1 Теорія пізнання та етика І. Канта.
- 2 Абсолютний ідеалізм В. Ф. Гегеля.

- 3 Антропологічний матеріалізм Л. Фейєрбаха.
- 4 Відмінність марксистської діалектики від діалектики Гегеля.
5. Матеріалістичне розуміння історії у філософії марксизму.

Література

- Канке, В.А. Философия: Исторический и систематический курс: Учебник для вузов. -М.: Логос, 2000.- С. 96-101, 103-107, 96-101, 103-107
- Філософія Підручник /За заг. ред. М.І.Горлача та ін. - Харків: Консум, 2000, -С.185-188, 191-197, 185-188, 191-197
- Скирбекк, Г., Гилье, Н. История философии /Пер. с англ. В.И. Кузнецова; Под ред. С.Б. Крымского.- М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2001. С.441-454, 494-495, 441-454, 494-495
- Мигولاتьев, А.А. Философия: Учебник для вузов. - М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2001.-С.136-143,147-158, 136-143,147-158
- Лузан А.А. Введение в философию. ДГМА, 2009.С.59-81

Завдання на самостійну роботу: засвоєння викладеного матеріалу за допомогою лекцій та рекомендованої літератури.

Тема 1.7. ФІЛОСОФСЬКА ДУМКА УКРАЇНИ

Лекція 4.

- 1 Єдність витоків російської і української філософії.
- 2 Класичний період української філософії. Г. С. Сковорода.
- 3 Соціально-політичні погляди діячів Кирило-Мефодієвського товариства.
- 4 Філософська думка в Україні кінця ХІХ -поч. ХХст.ст (П. Д. Юркевіч, П.Куліш, М. Костомаров та ін.).

Література

- Філософія: Підручник/За заг. ред. М.І.Горлача та ін. - Харків Консум, 2000.-С.213-221, 227-239, 280-282, 288-291, 294-296
- Філософія: Навч. посібник /За ред.: Л.В. Губерського та ін. - 2 вид, перероб. 1 доп.- К.: Вікар, 2001. С.128-133, 170-176
- Дубінін, В.В. Розвиток філософської думки в Україні.-Краматорськ: ДДМА.2006- 206с.

Завдання на самостійну роботу: засвоєння викладеного матеріалу за допомогою лекцій та рекомендованої літератури.

Тема 1.8. ФІЛОСОФІЯ ЖИТТЯ

Тема 1.9. ФІЛОСОФІЯ ПСИХОАНАЛІЗУ

Лекція 5.

- 1.Трагування життя і «волі до влади» Ф.Ніцше;

2. Критика християнства і традиційної моралі Ф. Ніцше. Надлюдина - носій нової моралі.
3. Структура психіки людини в психоаналізі З. Фрейда. «Лібідо» і його роль в структурі особи.
4. Неофрейдистське трактування природи несвідомого (К.Г. Юнг, Е.Фром).

Література

- Скирбекк Р., Гилье Н. История философии: Учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений /Пер. с ант. В.И. Кузнецова; Под ред. С.Б. Крымского.- М.: Гуманит изд. центр ВЛАДОС, 2001. С. 581-590, 620-638
- Філософія. Навч. посібник /За ред.: Л.В.Губерського та ін.-2 вид, перероб. і доп.;- Вид-во.: Вікар, 2001.-С.78-84, 84-88, 89-92
- Философия: курс лекций: Учеб. пособие для студ. вузов /Под общей ред. В. Л. Калашникова.- М.: Гумант. Изд. центр ВЛАДОС,1999.- С.299-316
- Лузан А.А. Введение в философию. ДГМА, 2009.С.-82-103

Завдання на самостійну роботу: засвоєння викладеного матеріалу за допомогою лекцій та рекомендованої літератури.

Тема 1.10. ФІЛОСОФІЯ ЕКЗИСТЕНЦІАЛІЗМУ

Лекція 6.

1. Соціально-історичні умови та ідейні коріння екзистенціалізму;
2. Категорія буття. Буття світу і буття людини;
3. Людське існування та свобода.

Література

- Філософія: Навч.посібник / За ред. Л.В.Губерського. та ін.-2 вид, перероб. і доп. – Вид-во: Вікар, 2001. - С.92-102
- Канке В.А. Философия: Учебник для вузов. - М.: Логос, 2000. - С.116-118
- Кохановский В.П. Философия: Учебник для вузов. – Ростов - н/Д:Феникс,1998.- С.106-115
- Лузан А.А. Введение в философию. ДГМА, 2009.С.-104-115

Завдання на самостійну роботу: засвоєння викладеного матеріалу за допомогою лекцій та рекомендованої літератури.

Тема 1.11. ПРОБЛЕМИ ПІЗНАННЯ У ЄВРОПЕЙСЬКІЙ ФІЛОСОФІЇ ХХ ст.

Лекція 7.

1. Позитивизм: виникнення та етапи розвитку.
2. Неопозитивизм та його трактовка предмету філософії. Принципи неопозитивизму (верифікації, фальсифікації, конвенціоналізму).

3. Характерні ідеї філософії прагматизму. Критика традиційного поняття істини.

4. Феноменологія і герменевтика як неklasичні засоби філософувань.

Література

- Канке, В.А. Философия. Учебник. - М.: Логос, – 2002. –С. 118-141, 118-141
- Мигولاتьев, А.А. Философия: - М.: Юнити - Дана, 2001.- С.217-220, 237-244, 217-220, 237-244
- Касьянов, В.В. История философии: сдаем экзамен, -Ростов н/Д, 2003. - С.267-272, С.273-278, 267-272, С.273-278
- Философия под ред. Зотова А.Ф.-С.285-330, 221-239, 240-284
- Скирбекк, Г., Гилье, Н. История философии/ Пер. с англ. В.И.Кузнецова; Под ред. С.Б.Крымского. М.: Гуманит. Изд. Центр ВЛАДОС,–2001. - С.703-729, 764-770, 703-729
- Лузан А.А. Введение в философию. ДГМА, 2009.С.-116-134

Завдання на самостійну роботу: засвоєння викладеного матеріалу за допомогою лекцій та рекомендованої літератури.

Тема 1.12 СУЧАСНА РЕЛІГІЙНА ФІЛОСОФІЯ.

Лекція 8.

1 Концепція позитивної „всеєдності” В.Соловйова. Вчення про боголюдство.

2 Філософські погляди М.О.Бердяєва. Проблеми буття, пізнання і свободи.

3 Неотомізм – офіційна філософська доктрина Ватікану. Проблеми буття та пізнання в філософії неотомізму.

4 Тейяр де Шарден та його вчення про людину.

Література

- Щукин, В.Г. На заре русского западничества. //Вопросы философии.- 1994.-№7.-С.135-148.
- Кулинин, В.Н. Философия всеединства: От В.С.Соловьева к П.А. Флоренскому.- Новосибирск, 1990.-190с.
- Лосский Н.О. История русской философии.- М., 1991.-714с.
- Канке, В.А. Философия. Учебник. - М.: Логос, – 2002. –С. 118-141
- Мигولاتьев, А.А. Философия: - М.: Юнити - Дана, 2001.- С.217-220, 237-244
- Касьянов, В.В. История философии: сдаем экзамен, -Ростов н/Д, 2003. - С.267-272, С.273-278

Завдання на самостійну роботу: засвоєння викладеного матеріалу за допомогою лекцій та рекомендованої літератури.

IV.3. СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ

Тематика семінарських занять відображує поглиблене самостійне вивчення студентами історії розвитку філософських вчень на основі лекцій, підручників і додаткової літератури з наступним їхнім обговоренням під контролем і допомогою викладача.

(Тематика семінарських завдань додається)

IV.4 ІНДИВІДУАЛЬНІ СЕМЕСТРОВІ ЗАВДАННЯ

Головною метою індивідуальних завдань є контроль самостійної роботи студентів. Цей контроль здійснюється завдяки написанню студентами доповідей, рефератів тощо.

Теми рефератів з філософії

1. Основне питання філософії. Принципи класифікації філософських напрямків.
2. Антична філософія як виток сучасної європейської цивілізації.
3. Етичні проблеми в античній філософії.
4. Можливості вирішення питання-людина та світ-в античній та середньовічній філософії. Порівняльний аналіз.
5. Пантеїзм як специфічна риса філософії Відродження
6. Бородаба сенсуалізму та раціоналізму у філософії Нового часу.
7. Філософські погляди Т. Гобса та Д. Лока на природу та походження держави.
8. Суб'єктивний ідеалізм Фіхте.
9. Принцип тотожності духу та природи у філософії Шелінга.
10. Антропологічний матеріалізм Л. Фейєрбаха.
11. "Абсолютна міфологія" А. Ф. Лосєва.
12. Філософські ідеї у російській літературі ХІХ століття. Філософія людини Ф. М. Достоевського.
13. Соціально – демократичні (І. Франко) та ліберально – демократичні (М. Драгоманов) тенденції у поглядах на суспільний розвиток.
14. Марксистське трактування суспільства та антропосоціогенезу людини. Зміст матеріалістичного розуміння історії.
15. Соціальні та наукові передумови філософії життя . Ірраціональний волюнтаризм А. Шопенгауера.
16. Вплив філософії життя на некласичну філософію.
17. Неофрейдизм . Тенденції його розвитку у ХХ столітті.
18. Вплив екзистенціалізму на культуру та мистецтво сьогодення.
19. Теорія наукових революцій Т. Куна.
20. Сучасна релігійно-філософська доктрина протестантизму.
21. Еволюціонізм Тейяра де Шардена.
22. Суспільство та природа, історичні типи їх взаємодії.

23. Суспільство як система. Філософські підґрунття теоретичної моделі суспільства: матеріалізм, ідеалізм, натуралізм.
24. Соціальна структура сучасного суспільства.
25. Політична система суспільства та її структура. Держава-ядро політичної системи суспільства.
26. "Людський вимір" суспільства.
27. Основні форми суспільної свідомості, їх взаємозв'язок та значення у суспільному житті.
28. Ідея прогресу в історії філософської думки.
29. Постмодерністська маргіналізація культури: апологія та критика.
30. Основні етапи розвитку логіки.
31. Специфіка суб'єкт-об'єктних відносин у процесі пізнання.
32. Емпіричний та теоретичний рівні пізнання.
33. Загальна характеристика умовиводів за аналогією.
34. Логіка побудови гіпотези.
35. Основні еквівалентності і еквівалентні перетворення суджень.
36. Порядок побудови судження за заданою таблицею істинності.
37. Софізми, паралогізми і логічні парадокси.
38. Найважливіші логічні відношення між судженнями.
39. Типові логічні помилки міркувань.
40. Сучасні нетрадиційні культури: ціль розповсюдження та вплив на здоров'я людини.
41. Окультизм в культурі та мистецтві ХХ століття.
42. Квазірелігійні явища та культури.
43. Давньослов'янські обряди та релігійні уявлення.
44. Явище релігійного синкретизму в історії та культурі різноманітних народів.

Література:

- Історія філософії в короткому викладі. - М.,-1991.
- Скірбекк, Г., Гільє, Н. Історія філософії. / Під ред. С.Б.Кримського. М.:-2001.
- Канке, В.А. "Філософія: історичний та систематичний курс", М.,-2000.
- Спіркін, А.Г. "Філософія" Підручник, М.,-1999.
- Філософія: курс лекцій.-М.:Центр,-1999.
- Павлов, В.І. Логіка у запитаннях, відповідях і аргументаціях. Навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 408 с.
- Гетьманова, А.Д. Логика. Учебник для педагогических вузов. – М.: Добросвет, 2002. – 420 с.
- Павлов, В.І. Теоретико-методологічні засади застосування системного підходу у наукових дослідженнях. Навч. посібник. – Донецьк: «Либідь», 2002. – 282 с.

- Копнин П.В. Введение в марксистскую гносеологию. – К.: Наук. думка, 1966. – 288 с.
- Лекторский, В.А. Субъект, объект, познание. – М.: Наука, 1980. – 360с.
-
- Основы религиоведения: Учеб.: Под ред. И.Н. Яблокова 2-е изд., перер. и дораб. - М.: Высш. шк. 1998. - С. 171-204.
- Релігієзнавство: Підручник / За ред. М. М. Заковича. - К.: Вища шк., 2000. – С. 36-43.
- Релігієзнавство: Навч. Посібник / За ред. С. А. Бублика. - Стер. Вид. - К.: Юрінком Інтер, 2001.- 2001 - С. 167-179.

VI. КОНТРОЛЬНІ РОБОТИ

З курсу філософії передбачається проведення шости аудиторних контрольних робіт (3 на лекції та 3 на семінарському заняттях), котрі дозволяють дослідити рівень знань студентів, коефіцієнт засвоєного матеріалу, та оцінити знання, що отримали студенти в процесі аудиторної та самостійної робіт.

Лекційний контроль № 1 включає питання з першого модулю лекційних занять (теми **1.1-1.12**) – «Введення в філософію», та відбувається наприкінці модулю і оцінюється за положенням про кредитно-модульну систему (від 0 до 50 балів) Останні 50 балів студент має можливість заробити на семінарських заняттях.

Семінарська контрольна робота № 1 в формі тестування включає питання, що були розглянуті на 1-7 семінарських заняттях з курсу філософії, дозволяє студентам зорієнтуватися – що таке філософія, коло її проблем та її роль в житті суспільства, початок філософського мислення, класична та некласична філософія .

Питання до лекційного контролю та семінарські тести кожного з розділів залишаються тими ж що і в основному курсі.

УІІ МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

Навчальна програма курсу філософії є єдиною для студентів очного і заочного навчання. Втім, для заочного відділення в силу обмеженості аудиторних занять доцільно читати оглядові лекції, а на семінарських заняттях розглядати основні філософські проблеми.

VIII. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

СПИСОК ОСНОВНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

- Введение в философию. - М., 2002.
- Мир философии: Книга для чтения. В 2-х ч. - М.,1990.: Учебное пособие для вузов. - К.,1994.
- Философский словарь.- М.,1991.
- История философии: Учебник для вузов. – Ростов - н/Д: Феникс, 2001.
- Невлева, И.М. Философия: Учеб. пособие. – М.: изд. РДЛ, 2002.
- Скирбекк Г. Гилье История философии: Учеб. пособие для студентов высших учебных заведений /Пер. с англ. В.И. Кузнецова – изд. центр ВЛАДОС,2001.
- Андрущенко В., Міхальченко М. Соціальна філософія. – К. – 1999.
- Павлов В.І. Логіка у запитаннях, відповідях і аргументаціях. Навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 408 с.
- Гетьманова А.Д. Логика: для педагогических учебных заведений. – М.: Добросвет, 2002. – 472 с.
- Основы религиоведения: Учеб.: Под ред. И.Н. Яблокова 2-е изд., перер. и дораб. - М.: Высш. шк. 1998. - С. 171-204.
- Релігієзнавство: Підручник / За ред. М. М. Заковича. - К.: Вища шк., 2000. – С. 36-43.
- Релігієзнавство: Навч. Посібник / За ред. С. А. Бублика. - Стер. Вид. - К.: Юрінком Інтер, 2001.- 2001 - С. 167-179.

Методичні вказівки та розробки, що були розроблені кафедрою:

- Философия Нового времени.- А.А.Лузан, Краматорськ: ДГМА, 2005.-20с.
- Философия Средневековья и Возрождения.- А.А.Лузан, Краматорськ: ДГМА, 2005.-20с.
- Немецкая классическая философия, - А.А.Лузан, Краматорськ: ДГМА, 2006.- 20с.
- Философия марксизма.- А.А.Лузан, Краматорськ: ДГМА, 2006.- 20с.
- История и современное положение православной церкви в Украине.- В.В.Дементьева, Краматорськ: ДГМА, 2006.- 48с.
- Розвиток філософської думки в Україні.- В.В.Дубінін, Краматорськ: ДГМА, 2006.- 208с.
- Философия жизни.- А.А.Лузан, Краматорськ: ДГМА, 2007.- 24 с.
- Павлов В.І. Логіка у запитаннях, відповідях і аргументаціях. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 408 с.
- Религиоведение: схемы, тесты, упражнения.- Дементьева В.В: - Краматорськ, ДГМА, 2006 - 98с.
- Курс лекций по дисциплине «Религиоведение»// Составитель Дементьева В.В. – Краматорск, ДГМА,1999. – 56с.

• СПИСОК ДОДАТКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

- Каган, М.С. Философия как мировоззрение // Вопросы философии.-1997.- №9.-С.36-46.
- Перминов, В.Я. Философия как метод // Вестник МГУ.-1997.-№5.-С.3-25
- Иорданский, В.В. О едином ядре древних цивилизаций //Вопросы философии.-2001.-№12.-С.11-19
- Балкина, В.И. Космологическое учение Гераклита Эфесского //Вестник МГУ.-1998.- №4 - С.42-55
- Шуков, В.А. Апология свободомыслия Сократа // Вопросы философии.- 2001.-№12 - С.140-152
- Чанышев, А.А. «Град земной» в эсхатологической перспективе // Вопросы философии.-1999.-№1.-С.124-136
- Нести, Т.А. Тема внутреннего слова у Августина: мышление и время //Вопросы философии.-1998- №10 -С.112-126
- Розеншток-Хюсси О. Прощание с Декартом //Вопросы философии 1997.№12-С.139-151
- Грюнбаум, Р. Новая критика теологических интерпретаций физической космологии (Лейбниц и др.) //Вопросы философии 2002.- №4 -С.67-88
- Чернов, Г.А., И. Кант. Критика чистого разума //Вопросы философии.- 2000.- №2 - С.184-189
- Тиме, Г. Пессимизм духу и оптимизм абсолюта (Гегель) //Вопросы философии.-2000. -№7 - С.91-104
- Философия: Учебник /Под ред. проф. В.Н. Лавриненко. - М.: Юрист, 2002.- С.127-135
- Ойзерман, Т.И. Материалистическое понимание истории: плюсы и минусы // Вопросы философии -2001.- №2.- С.3-33
- Громов, М.А. Кардиогнозия П. Юркевича и традиции отечественной философии // философская и социологическая мысль.-1996.-№3 - С.16-29,- №4.-С.21-32
- Пич, Р. Критическое рассмотрение Юркевичем философии Канта // Вопросы философии. -2002.-№7 - С. 107-115
- Геворкян А.Р. Ницше и метафизический пессимизм //Вопросы философии.- 2001.-№8.-С.157-166
- Ивин, А.А. Логика. – М.: Гардарики, 2002. – 352 с.
- Кулаков, А.Е. Религии мира. -Пособие для учащихся.- М.:000 «АСТ ЛТД»,1997.-Зарк.
- Радугин А.А. Введение в религиоведение: Теория, история и современные религии. -М.: Центр, 2000 - 2 арк
- Релігієзнавство. Підручник.-К.: «Академія»,2000.- Зарк.
- Угринович, Д. И. Введение в религиоведение. -М.: Мысль, 1985.- 2 арк.

Програму розробили:
 Зав.каф., д.філос.н. проф.. Лузан А.О.
 Доцент, к.філос.н. Павлов В.І.,
 Доцент, к.політ.н. Дементьева В.В.,
 Асистент, к.п.н. Бородай А.В.,

Додаток

СКЛАД МОДУЛІВ
 Дисципліни „Філософія”.
 Розподіл часу на їх засвоєння , терміни контролю

№№/пп	Стислий зміст модуля	Триместр	Загальна кількість годин	Кредити ECTS	Кількість аудиторн годин	Форми та методи контролю	Тиждень проведення
1	Модуль 1 Вступ до філософії	3-5	108	3	30	1 Лекційна контрольна робота 2 Тест на семірані	10; 5 10; 5